

H. KOLBA JUDIT (HAJTÓ AURÉLNÉ)
(1937. JÚLIUS 4. – 2020. JANUÁR 5.)

Kolba Judit egyetemi tanulmányait az Eötvös Loránd Tudományegyetem régészet–történelem szakán végezte 1955 és 1959 között. Régészet szakosként László Gyula tanítványa volt. 1959-től 1997-ig, nyugdíjba vonulásáig dolgozott a Magyar Nemzeti Múzeum Középkori Osztályán a középkori ötvösgyűjtemény kurátoraként. Fő kutatási területe a közép- és kora újkori magyar ötvösség története volt, de szakmai pályafutása kezdetén epigráfiával is foglalkozott. Az ötvösgyűjteményt az első években Vattai Erzsébettel, majd 1969-től Lovag Zsuzsával együtt kezelték.

Munkásságának fontos részét jelentette a kiállítások rendezése. Egyik első munkája a Nemzeti Múzeumban 1967-ben megrendezett állandó történeti kiállítás közép- és újkori ötvöstárgyakat bemutató „kincstárának” berendezésében való részvétel volt. Nevéhez köthetők többek között a *330 éve született Hann Sebestyén* (1974), a *Jankovich, a gyűjtő* (1977) és a *Szent László emlékezete* (1992) című kiállítások. 1978-tól fontos szerepet vállalt a magyar koronázási jelvényeket bemutató kiállítás feladatainak ellátásában; szakvezetések és tudományos előadások formájában.

Életműve kiemelkedő teljesítményének tekinthetjük a Nemzeti Múzeum 1996-ban megnyílt állandó történeti kiállítása rendezési-szervezési munkálatainak összefogását a kiállítás közép- és kora újkori termeiben, valamint ezen belül a 17. századot bemutató szakasz megrendezését. E munkája elismeréseként 1997-ben megkapta a Magyar Köztársasági Érdemrend Kiskeresztje kitüntetést.

Külföldi kiállításai közül a jelentősebbek közé tartozik a Németh Annamáriával együtt rendezett hanai bemutató („*Schatze des ungarischen Barock: eine Ausstellung in Zusammenarbeit mit dem Ungarischen Nationalmuseum Budapest. Hanau, Deutsches Goldschmiedehaus, 1991*”), az edinburghi *From the Heart of Europe* (1992), valamint egy kisebb (1986)

A Szent Korona kiemelése filmezésre, a képen Kolba Judit, 1993. aug. 9–10., (ismeretlen fényképező felvétele, Magyar Nemzeti Múzeum, Központi Adattár, Múzeumtörténeti Gyűjtemény, ltsz. MTf. 1022.26.2.)

és egy nagyobb léptékű, kilenc egyesült államokbeli helyszínen bemutatott, Gerelyes Ibolyával közös szervezésben létrehozott amerikai vándorkiállítás: *Baroque Goldsmiths and Jewelers from Hungary* (1993–1994).

Az Országos Katolikus Gyűjteményi Központ felkérésére 1974-től vett részt annak a művészettörténészekből álló kutatócsoportnak – tagjai: Lovag Zsuzsa, László Emőke, T. Németh Annamária, Vadászi Erzsébet – a munkájában, amely a püspöki kincstárak, valamint a városi és falusi plébániák gyűjteményeinek leltározását végezte Magyarországon, majd később Erdélyben is. Jelentős szerepet vállalt a Győri Püspöki Kincstár (1989), szombathelyi Püspöki Kincstár (1991), a Székesfehérvári Egyházmegyei Múzeum (1998), a kalocsai Érseki Kincstár (2002) és a gyöngyösi Szent Bertalan templom kincstára (2014) kiállításainak megrendezésében.

Kolba Judit hosszú éveken keresztül vett részt az egyetemi oktatásban. Külsős óraadóként régész- és restaurátorhallgatók több nemzedékének tartott anyagismeret-órákat a közép- és kora újkori magyar ötvösség témakörében.

Kolba Judit azokhoz a kutatókhoz tartozott, akiknek valóban szívügyük volt a rájuk bízott gyűjtemény gondozása, megóvása és gyarapítása. Nemcsak kutatta,

feldolgozta és publikálta a tárgyakat, hanem valósággal lelkesedett értük. A múzeum második otthona volt.

Kedves, vidám, segítőkész személyiségének emlékét szeretettel őrizzük.

Gerelyes Ibolya

Magyar Nemzeti Múzeum
gerelyes.ibolya@hnm.hu

Főbb művei

Ötvösművek [társszerző: T. Németh Annamária]. Budapest, 1973.

Treasures of Hungary: Gold and Silver from the IX. to the XIX. Century [Társszerző: Annamária T. Németh]. Budapest, 1986.

Szent László emlékezete: kiállítás Szent László szentté avatásának 800. évfordulója alkalmából. Budapest, 1992.

Hungarian Silver: The Nicolas M. Salgo Collection. London, 1996.

Az államalapítástól a török kiűzéséig: a XI–XVII. század története (szerk.). A Magyar Nemzeti Múzeum kiállítási katalógusa. Budapest, 1996.

A Győri Püspöki Kincstár. Budapest, 2001.

Liturgische Goldschmiedearbeiten im Ungarischen Nationalmuseum: 14–17. Jahrhundert. Budapest, 2004.

Egyházak kincsei Magyarországon. Budapest, 2008.

Hit, művészet, mesterség: a Szent Bertalan-templom kincsei. Gyöngyös, 2014.

Irodalom

BERÉNYI Marianna 2017. Csillogó kegytárgyak a vörös csillag árnyékában – Egyházi gyűjtemények a Kádár-rendszerben. *MúzeumCafé* 57, 97–116.

KISS Etele 2002. A Középkori Ötvösgyűjtemény. In: Pintér János (szerk.): *A 200 éves Magyar Nemzeti Múzeum gyűjteményei.* Budapest, 206–207, 212.

Magyar Kurír, 2020. január 17.